

...yok, hogy az alatt
 ...eket
 ...tával bérmentesen
 ...ó klg. 2.
 ...ató klg. 3.
 ...rb. hordókint: 1.70
 ...50 drb. egy b. 1.60
 ...rtűb. 200 e. l. 1.15
 ...et láda. ősz. 1.90
 ...rtűb. 30 egy l. 2.
 ...n. 30 egy l. 2.
 ...n. 45 egy l. 1.75
 ...180 egy l. 1.60
 ...8 db. hord. 1.36
 ...szelence 3.60
 ...pat. g. (t. ny.)
 ...5 kl. ládában 1.75
 ...50 db. l. 2.30
 ...kilo 4.
 ...3.45
 ...b. l. 1.60

364-ben.
 ...onata
 ...ját rendszer
 ...a, a mel
 ...almak, mi
 ...s gerinc fáj
 ...rés, elyén
 ...y és mind
 ...en nagy si
 ...használtak
 ...mereségne
 ...jás és füz
 ...kivonati kü
 ...ese ara hasz
 ...énél kéri
 ...sienörző véd
 ...ában.
 ...ur gyógyt
 ...re ügyelni.

Vidéki megröndölések pontosan teljesítetnek.

Szerkesztőség és kiadó hivatal
 Fiac SIMONFFY-ház a város-házával szemben
 HIRDETÉMÉNYEK.
 előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok, valamint a lap szellemi részét illető minden közlemények ide intézendők
 Bérmentetlen levelek csak ismert kezekről fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.
 A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen a p o n k é n t, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:
 Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
 Egész évre 10 frt — k
 Félévre 5 frt —
 Negyedévre 2 frt 50
 Egy hóra 1 frt —
Hirdetési díj:
 Öt-hasábsopetisors egyzeri beigtatásáért 5 kr
 Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
 Nyiltér 4 hasábsopetisorsért 20 kr.

XI. évfolyam. 1884.

Debreczen. Kedd, január. 8.

5. szám.

Mosakodnak.

(—o—) Szégyenkezik a habarék, s az ő nagy szégyenkedésében szeretné saját bűnét másra tolni. Ezt egyébiránt őtől már megszoktuk, a mint hogy a volt kormányok által elkövetett hibáért a Tisza kormányt okozza, most azon bűnét, hogy a magyar parlament ellen németet kölesön kéri Bécsbe ment, ugyancsak a Tisza kormányra akarná kenni, ad pedig neki erre bátorságot egyetlen egy fűszál, melybe, a reakció szóból kinyujtóz-kodva kapaszkodik. Képviseli pedig ezen egyetlen fűszálát Lichtenstein hercegnek ama nyilatkozata, hogy t. i. ő a magyar parlamentben való szavazásra mindkét fél részéről kapott felszólítást.

Mit? — kiáltja a habaréki sajtó, mely szintén egyetlen egy fűszálból, a „P. N.”-ből áll, — kapott? És a mint így felkiált, előttünk áll „Dobó Kati-cza”-ban az öreg Homonnay. Kapott? De már erre iszunk egyet!

És elkezd a „P. Napló” definiálni, hogy mennyivel ártatlanabb felszólítás volt az, melyet az ő részükről egy Károlyi vagy Aponyi küldhetett Bécsbe (pardon! az Aponyi nevet kerüli,) mint az, mely a kormány (!) részéről küldetett oda, mert: „Quod licet bovis, non licet Jovis.” Ami szabad egyes ellenzéki embereknek az nem szabad a kormányoknak. És ebben a habaréki egyetlen fűszálnak igaza van. De hát azt bizonyítsa be nekünk a habaréki egyetlen fűszál: hogy bécsi németet kölesönkéri, az ellenzéknek csak egyes emberei mentek, a kormány pedig in corpore ment; avagy hogy az ellenzéknel a manőver nem a vezéri kartól indult ki, hanem a szabadelvű pártnál onnan indult ki? Avagy csak azt bizonyítsa be a „P. N.”, — hogy a kormány tudomással birt e reakcionárius mozgalomról, mely hogy az októberi diplomások és azok utódaitól indult ki, már be van bizonyítva. És ha valóban megtörtént a szabadelvű pártól

az a hiba, hogy valamelyik tulbuzgó tag Lichtenstein herceget szintén felszólította, az már csak a habaréki manőver ellensúlyozása szempontjából történhetett, mert arra, hogy a kormány nem kezdeményezte, mérget lehet venni.

Es hogy ez az egész manőver nacsunya mesterség, azt a habaréki sajtó egyetlen virágszála is elismeri. Éppen olyan csunya, mint mikor a csehekhez mentek segítségért 1868-ban. De miután már egyszer keresztül uszták a Tiszát, hát megkísértették másodsor is, és bizony megfogják kísérleti harmadsor is, amint alkalom fog reá mutatkozni. A bizonyítékok ellen tehát nehéz kapálózni, s a csunya manőver még csunyábbá válik az által, hogy elég lovagiatlanul, másra akarják kenni: már t. i. akkor mikor a közvélemény általános felzudulását tapasztalják.

„Néhány nappal ezelőtt” írja a „Nemzet,” a „Napló” a kormánypárti sajtót azért támadta meg, hogy az osztrák főurakat, de egyszersmind a magyar magánasokat és nagybirtokosokat . . . ha egyszer tetszik ide jönni . . . megfáradja, visszariaszítja, hogy Bécsben maradjanak — s ime ugyan az a lap azzal vádolja ma ugyan azt a sajtót, hogy a bécsi magánasokat ő is hivogatja.

Ehez nem kell kommentár. Régen megirtuk már mi azt, hogy a „P. Napló” egy hajszálnyira se feszélyezi magát, ha a mai napon éppen az ellenkezőjét írja annak a mit a tegnapi napon irt vala. És ha ez ellen a habaréki publikumnak nincs kifogása, hát „De gustibus non est disputandum”, de hogy az e féle eljárás a sajtóra nézve szégyenteljes azt se fogja eldisputálhatni senki.

— Királyi meghívók a főrendiházba. Id. gr. Szögyény Lászlóhoz, a főrendiház elnökéhez, az utóbbi időben naponként több kérvény érkezett a királyi meghívó levelekért a főrendiház számára. Ezen

kérvények közül számosabb Ausztriából, azok sokkal nagyobb része azonban oly főrendiek-től származik, a kik a közéletben eddigélteljesen ismeretlenek voltak és nem emlegettetek. A főrendiház igazoló bizottsága — gr. Cziráky János elnöke alatt már e hó 8-án, legkésőbb 10-én egybeül ezen kérvények megvizsgálására. Azon kérvények, melyeket a bizottság rendben levőknek jelent ki, a főrendiház elnöksége utján azonnal a belügyminiszteriumhoz kerülnek és azt hisszük, hogy a belügyminiszter, ha a kérvények egyike vagy másika ellen törvényes akadályok nem merülnek föl, haladéknélküli fogja a kir. meghívó leveleket eszközölni, úgy hogy a főrendiház új tagjai a keresztények és zsidók közti házasságkötésről szóló törvényjavaslat fölött — legközelebb történendő szavazásban már részt fognak vehetni.

— Felfolyamodások a tisztujtások ellen. Az általános tisztujtások ellen eddigélt, t. m. g. y. é. b. l. érkeztek felfolyamodások, és pedig Abauj-Torna, Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Maramaros, Maros Torda és Szeben megyékből. — Ezek közül négy esetben a a kijelölt választmány eljárása, egyben pedig maga a választás tétetnek kifogás tárgyává.

— Az indigenák a főrendiházban. Az áramlat az indigenák Budapestre jövelelelen oly erősen nyilvánul minden felől, — oly részről is, mely a sajtó nyilatkozatainál nyomtatékosabb lesz az illetők előtt, hogy már még inkább lehet remélni, mint eddig, hogy az idegen felsőbzi tagok tartózkodni fognak a szavazástól. — A „Neues Wiener Tagblatt”-nak Budapestről azt jelentik, hogy az osztrák főurak azon részét, kik a javaslat ellen szavaznának, budapesti elvtársaik egyre sürgetik a lejtvetelre. A bécsi lap budapesti sürgönye megnevezi a főurakat is, kiknél a gyűlések tartatnak; valamint a főrangú hölgyeket, kik alítólag az e részben kibocsátott körleveleknek aláírnak.

A debreczeni „status-quo” izraelita hitközség előjáróságának 1883. évről szóló beszámoló jelentése.

Két éve, hogy tisztelt polgártársaink a tisztelettel alulirt elnökséget nagybecsű bizalmukkal megajándékozván, nekünk azt a koszorot nyújtották, melyet az elismerés az

érdemnek nyujtani szokott. Meg kell vallanunk, hogy sokáig haboztunk szeretett hitközségünk ezen legmegtisztelőbb ajándékát elfogadni; mert tudtuk és éreztük, hogy az elnöki szék fáradságos munkával és komoly kötelességekkel van összekötve. De azon gondolat, hogy nincs sebb és áldást terjesztőbb törekvés, mint a közügyeket hazafias szellemmel és erős kitartással vezetni, és hogy édes hazánkban itál, mely bennünket testileg és szellemileg táplál, még bizonyos hittekezethez is tartozunk, s egy bizonyos tannak vagyunk követői, mely belénk fekteti az erkölcsiség csiráját; hogy tehát szívbéli dolog hitközségünk jólétét elősegíteni és különös tevékenységet szentelni ama fontos feladatoknak, melyek a hitközség vallásos közhasznu, üdvös, képző és jótékony intézeteinek fenntartását és előmozdítását lehetővé teszik: arra birta a tisztelettel alulirt elnökséget, hogy az elnöki tisztelet, mint komoly kötelességet elvállalta.

Az 1882. évről szóló jelentést annak idejében beterjesztvén, erkölcsi kötelességünknek ismerjük ezen beszámoló jelentésünkben lehetőleg kimerítő képet nyujtani a hitközség terén folytatott az évi működésünknek. Nem tarthatjuk feladatunknak, sőt, azt a tisztelet tártársaink iránti figyelem is tiltja, hogy a hitközség érdekében a végződik közgazgatási éven át folytatott működésünk részletezésébe bocsátkozzunk. Egészen általános vonásokban felemlítendők tehát azon alapelveket, melyeket mi a hitközség lényegesebb javítására gyakorlati tapasztalataink alapján mellőzhetlen tényezőül tekintettünk.

Mi hitközségünk szellemi és anyagi felvirágzását, intézeteink fejlesztését és előmozdítását, és a korszellemmel való haladást tüztük ki zászlóinkra jelszóul, és ezen zászló becsületét sejeplőtlenül megőriztük.

Hogy hitközségünk fejlődésnek induljon, oda irányult törekvésünk, hogy minél szorosabba fűzzük az összetartás kötelékét és hogy a sok önfelelődozást követelt teendőket nagy buzgalommal és a hitközség érdekeinek gondos megővásával végezzük. Örömiinkre szolgál constatálni, hogy becsületes törekvéseinket a tényleges eredmény jutalma koszoruzza; mert a hitközség mai alkataiban elég erősnek bizonyul a fejlődés irányának biztosítására. — Es ha vannak olyanok is, kik fekete szemüvegen nézik a hitközség anyagi helyzetét, mi nyugodt lélekkel állítjuk, mert eddigi közpályánk utján gyakran voltunk hivatva kísérteni meg nehéz feladatok megoldását, hogy meg van szeretett hitközségünkben az anyag, erő és akarat el-

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

EÖRSY IRÉN.

ELBESZÉLÉS

IRTA: VÉRTESI ARNOLD.
 (Folyt.)

— A lovakat is felírják? — kérdezi a lovászfiú.
 — Fel hát, — feleli az efféle dolgokban már jártas inas. — Csak még téged is felne irjanak.
 A gyülekezet röhög; csak a szakács savanyu képét nem deríti föl mosoly. A nyolczvan forintja szörnyen furja fejét.
 Eközben a hivatalos küldöttek elvégzik dolgukat s engedelmet instálva, kifelé kotródnak. Az ügyvéd segéd szörnyen restelli szegény, hogy ilyen ügyben kellett alkalmazkodniok.
 Eörsy Dénes nagyuri fejbőlintással bocsátja el a hajlongókat. De alig tették ki lábukat a küszöbön, már jön egy másik csapat. Az már nem istál engelmet, meg sem törli sáros lábát, úgy megy be a szép szőnyeges szobákba.
 Nyuzó ügyvéd ur maga jött el személyesen, nem bizza adjunktusaira az ilyen fontos kiküldetést. Sejtette, hogy megelőzik, azért sietett úgy; de a fuvaros rozszant két gebéjén nem segített az ostornyél, hiába fogta kezébe azt maga a tekintetes ügyvéd ur.
 — Későn tetszett érkezni, — fogadja gunyosan Eörsy Dénes.
 — Majd meglátjuk, — viszonozza mérgesen az ügyvéd.
 Dul-ful haragjában. Minden almáriomot fölnyittat, minden asztalfiókot fölturn.

Eörsy Dénes hátat fordít s oda se néz. Csak egyszer kérdezi megvetőleg:
 — Vége lesz már?
 — Még nem, — felel az ügyvéd, tolla hegyét harapdálva, — még hátra van ez a pár szoba.
 — Feleségem lakosztálya!
 — Ó nagysága igénykeresetet adhat be, de mi felirunk azért mindent. Igenis mindent, az utolsó vánkosság.
 Lángpirosság fut át Eörsy Dénes arcán, Összeszorítja fogait.
 — Azt nem fogják cselekedni.
 — De meg fogjuk cselekedni, — patantan föl az ügyvéd. Nagyságos ur részdedt bennünket. Hónapról hónapra hitegetett . . .
 — Elég! — kiált Eörsy Dénes.
 És fenyegető mozdulatára meghökkenve áll meg az ügyvéd, míg kísérel két társa egészen az ajtóig huzódik, gyanus pillantásokat vetve a falon függő vadászfegyverekre, — Erőszakos ellenállás! — kiált fel az ügyvéd. — Jó, majd visszatérünk karhatalommal.
 Eörsy Dénes az ajtó felé int:
 — Tessék!
 E pillanatban megnyílik az ajtó s az öreg Stern dugja be újra boglyas ősz fejét. Ne tessék elfelejteni, hogy neki hat élő gyermeke van. Ó bizott a nagyságos urban, ő a nagyságos ur becsületére adott kölesön.
 — Pusztuljon — riad rá a nagyságos ur.
 Aztán fáradtan egy székre roskad, mintha a baj, mely feje felett tornyosodott végre lenyomná.
 Az ügyvéd egy darabig némán nézi éles, hideg szemével, aztán megszólal. Jó tanácsos akar szolgálni.
 — Miért nem fordul nagyságod Ladányi Zoltán urhoz.

Egy pillanat alatt lángpiros, aztán, halálsápadt lesz. Eörsy Dénes arca. Remegő szempillái alól lopva firkészt tekintetét vet az ügyvédre, de aztán hirtelen elfordítja arcát. Firkésztó pillantása az ügyvéd pillantásával találkozik.
 Mindketten úgy tesznek, mintha nem egymást kémlélnék s igyekeznek elfogulttanok maradni. Az ügyvéd csak annyit mond, de élesen megnyom minden szót, melyet kiejt:
 — Hisz megtette Ladányi ur máskor is már nagyságodnak azt a szivességet.
 Eörsy Dénes visszanyeri ezalatt lélek-jelenlétét. Kevélyen emeli föl homlokát, hogy elutasítsa a szemtelen beavatkozót; de az ügyvéd gunyos, átható pillantása elnémitja s az elutasítás helyett halkán mormogja:
 — Majd meglátom.
 Az ügyvéd bátorodik kijelenteni, hogy megvárja.
 — Mit vár meg? — förmed rá Eörsy Dénes.
 — Mig nagyságod szives lesz egy váltót Ladányi urral aláírtni.
 A büszke harag még egyszer megvillan Eörsy szemében; de aztán újra csüggedten ereszkedik alá feje. Eszrevetji, hogy keze reszket s hiába igyekszik elvugni. Az ügyvéd átható szeméi megremegtetik.
 — Ugy hiszem, nem lesz nehéz nagyságodnak, — szól ez s gunyos mosolygása véret fagyasztja meg Eörsy Dénesnek.
 Végre mégis összeszedi magát a kas tely büszke ura.
 — A mire hivatkozni tetszik, az régen volt, — szól, az ügyvédhez fordulva. — Két év óta nem vettem igénybe Ladányi Zoltán szivességét.
 — De talán mégis. . . ha jól visszaemlékezni méltóztatik, — viszonozza az

ügyvéd. — A Rosenbaum 5000 forintos váltója. . .
 — Az csak prolongatio, — dadog Eörsy Dénes sápadtan.
 — Tudom, tudom, — mosolyog az ügyvéd; — de gondolom, hogy ha azt lehet, hát talán ezt is lehet.
 Eörsy Dénes szótlanul föláll s elhagyja a szobát. Tántorgó léptekkel megy át a folyosón, anélkül, hogy tudná, merre menjen, mit tegyen? Érti, mint nehezéki reá végzete. Az az ember ott bent kezében tartja őt.
 Kétségbeesett gondolatok villannak át agyán. Nem lát maga előtt menekülést. Talán legjobb volna egy golyó, az véget vetne mindennek.
 De hátha még megfordul a szerencse? Egy pár évi jótéremés, egy gazdag nagybátyjának halála még talpra állíthatja. Az a vén göthős már nem élhet sokáig. Egy darab idő óta meglehetősen szerencsésje van a kártyában is. A miatt a rongyos ötezer forint miatt löjje magát föbe?
 A hideg veritek gyöngyözik homlokán. Mit csináljon? Elmenjen Ladányi Zoltánhoz s azt mondja neki: Pajtás, a váltókat, melyeket sziveskedtél nekem aláírni, nem fizettem mind ki. Egy fenn maradt még. Resteltem szólni neked s aláírtam a nevedet magam. Elkaparítottam előled a leányt, a kit szeretted, elvertem a vagyonát s azzal a nyomorult ötezer forinttal mégis adós maradtam. Már most hát kérlek, légy oly kegyes, ird alá azt az ötezer forintos váltót. meg itt egy új, ezt is, mert másképp meggyülik a bajom. Oda menjen és ezt mondja neki?
 (Folyt. köv.)

mes hivatásának betöltésére. Tény ugyan, hogy valamint a vízekben egyik hullám szüli a másikat, úgy következett hitközségünkben egyik pénzügyi kellemetlenségre a másik: mert a hitközségi pénztár a gabella-jövedelem apasztása és a volt iskolára és templom épület betöltésére fordított nagy kiadások következtében ki volt merítve. Nem lehet tehát tagadni, hogy hitközségünk pénzügyi viszonyai lehangozóan bonyolultak, és hogy a hitközséget terhelő adósságok csak a legtapintatosabb és legkörültekintőbb pénzügyi műveletek segítségével voltak törleszthetők. De mindamellett állíthatjuk, hogy hitközségünk még mindig elég eszközökkel rendelkezik arra nézve, hogy pénzügyeit tisztázhassa. Mi nem tartottuk feladatunknak azt, hogy leszállítsuk a nélkülözhetlen kiadásokat, hanem igenis azt, hogy emeljük az emelhető jövedelmeket. — Mentül rendszeresebben van igazgatva valamely hitközség, annál nagyobbak ezen hitközség összes igazgatási kiadásai. — Nem akarjuk pénzügyünket szép szavakba öltöztetni; csak azt kívánjuk jegyezni, hogy senkit sem bízunk oktalán költségre, de az oktalán takarékosra szinte nem hívunk fel senkit. A dolog lényege abban áll, hogy takarékoság kell gyakorolnunk a kezelés minden ágazatában, és hogy helyesen költünk. — Senki sem tagadhatja, hogy a most végződő év hitközségünk közéletére nézve izgalmas momentumokban eléggé gazdag volt. Egy leáldozó év utolsó perceihez az emberi kebel érzelmei oly sok kegyeletet fűznek, hogy az ilyen perek a tapasztalatok és tanulások összegyűjtésére igen alkalmasok; és azért hitközségi közéletünk reputációja érdekében a jövőre nézve ösztönözni kívánjuk, hogy fenti eljárásunk folytattassék.

Az igazság erejével állíthatjuk, hogy csak az ily eljárás a hitközség felvirágoztatására elhatározó befolyással van. Fényesen igazolják ezen megdönthetetlen igazságot a lefolyt évről szóló zár- és mérlegszámok, melyeket ezennel előterjesztünk szerencsésnek vagyunk. Ezek pedig el nem vitatható számokban tanuskodnak arról, hogy a jótékony oltárán tőlünk lehetőleg áldoztunk, hogy hazafiás, nemes cselekedeteket összegeztünk, hogy mindazon intézkedéseket tartottuk fenn, melyeket a hitközség szent és nemes hivatásából kifolyólag fentartanunk kellett, hogy fizettük állásához mérten azt a tisztikart, kitől értelmiség mellett állandó folytonos munkásságot követeltünk, hogy 500 forintra rugó régi számlabeli tartozásunkat leróttuk, hogy a légszuszgyár pénztárába 535 forintot befizettünk, hogy a hitközségi háztartás fedezésére a most végződő évre gyűlésileg megszavazott költségvetés rendszeres beállított tételeiben foglalt 1500 forintra rugó egyháziadók még be nem hajtottak, hogy a templomépületen és fűrdőházon eszközölt javításokra és átalakításokra nevezetes összeg fordított, hogy az előre nem látható kiadásokra költségvetésileg megszavazott összegben is szép megtakarítás mutatkozott, hogy a hitközség tartozásai nem növekedtek, és hogy a mérleg deficittel nem végződik. Mindez közigazgatási lendületre és pénzügyi javulásra mutat, melynek jelentőségét kétségbevonni nem lehet. Ki kell emelnünk a folyó év hitközségi háztartási viszonyainak előnyére azt is, hogy a gabella szép összeget jövedelmezett.

(Vége köv.)

A Petőfi-társaság évi közgyűlése.

Budapest, jan. 7.

Nyolczadik ünnepélyes közülését iltotta meg a Petőfi-társaság. A közgyűlés az akadémia dísztermében folyt le előkelő, nagy részlet hölgyközönség jelenlétében.

Az ülésen Jókai és Mór elnökölt. Komócsy József rövid, emlékedett hangú megnyitó beszéde után Szán Tamás terjesztette elő a titkári jelentést.

A tetszéssel fogadott jelentés után Bercsényi Béla olvasta fel nagy hatással Beniczky né Bajza Lenke „Az első vihar” című elbeszélését. A közönség szünnem akaró tapsal fogadta az elbeszélést.

A következő tárgy Tolnai Lajosnak „br. Eötvös József mint regényíró” című tanulmánya volt, melyet Komócsy József olvasott föl.

Ezután Bercsényi Béla olvasta fel ifj. Ábrányi Kornél „A király és a költő” című költeményét. A király együtt ül a költővel: A királynak fája mulandóság, mely egyszer megszüntetendő az ő uralmát is. De ha már meg kell egyszer hálnia, legyen fedelmi a sirja, temessék el a hatalmi jelvényeit is, kardját, koronáját s mindazt, ami kedves volt neki:

Egy magas szirtre, mely sok földet lát,
Hol pihenésre ülnek a sasok;
Hová a villám olykor ha lecsap
Tüzes csapját közzürüli csak.
Hová köd és gőz fel nem hat soha,
Ha meghalok temessetek oda!

Aztán kérdezi a költőtől, hogy mit kíván?
„S a költő szót: Ha meghalok uram,
Kívánok nyájas völgyet sírhelyem,
Mit ázsel zúgó erdei folyam,
Hová madárraj szonjától oltni gyül,
Es játszi zajjal vidám dalra kel,
Szellőkkel felcselve szelidem:

Külföld.

Spanyolország forradalom küszöbén
áll ismét. A Madridból érkező hírek a legaggasztóbbak. A király nem tudja, kihez forduljon. A Posada Herrera miniszterium roppant kisebbségben van a képviselőházban. Sagasta ki a cortes többsége felett rendelkezik jelenleg, az ország legnépszerűtlenebb embere. Kormányra hivatása valószínűleg fölkelésekre adna okot. A radikálisok, kik most a kormány élén állnak, nem bírnak a nehéz helyzettel megküzdni s a királynak sincs bizalmuk bennök. Canovas del Castillo, kit a király legszívesebben látna a kormányon, conservatív érzelme miatt lehetetlenné vált. A carlisták az északi tartományokban s a republikánusok délen már mozognak; a király pedig nem számíthat a hadseregére, melyben erős a republikánus áramlat. Már azt is hírlik hogy a király elhagyani készül országát.

Németországban Lasker halála fájdalmas megütközést keltett bár nem jött váratlanul, mert Lasker gyógyíthatatlan agybanfalonban szenvedett. Halála hírével egy időben érkezett Laskernek egyik barátjához intézett levele, melyben tudatja hazaérkezését. — A „Berliner Börsen-Courier” ezeket írja: Lasker megtört szívvel halt meg nemzeti életünk nagy csalódásai és a szabadság hiánya miatt egyesült hazánkban.

Az egyiptomi ügyek napról napra fenyegetőbb anyagot öltönek. Hírlik, hogy Tevfik alkirály lemondása nem lehetetlen; de ebben az esetben nem Izmail pasa emelne ki ismét trónra, hanem Abbas bej, Tevfik fia, melléje pedig Baring ügy Dufferin kinevezetnek regensnek. Izmail pasának is van ugyan hatalmas pártja Londonban. A volt király mindenkre kedvező hatást gyakorolt, a kikkel érintkezett. Az is igaz, hogy sokat tanult a számításban. Nem lehetetlen tehát, hogy visszanyeri trónját. Halim pasára, Mehemed Ali fiára, akinek igényeit egy hűsította meg Izmail pasa, hogy a firmát megvásárolta a pasától, egyelőre nem gondol senki. — Az angol kormány erélyes lépésekhez kénytelen nyulni. Elhatározta, hogy azonnal hajórajt fognak küldeni a Vöröstengerre és a suezai csatornára. Ez ügy mindenfelé a legnagyobb feltűnést kelti.

Dobos Gábor az Érmelléken.

Rablóhistoria.

Az „Érmellék” írja a következő érdekös kis történetet:

Állítólag Dobos Gábor 1883. decz hó 24-én este 9 órakor, az éradonyi határban fekvő, ugynevezett Bélyey-féle tanyán betekintett, s rövid időre szállást kért. A tanyán meglepetésére Bélyey Imre helyett az öreg Váry József és leányát találta. De utóbbiak nem voltak a szökevény fegyencz előtt ismeretlenek. A váratlan vendég igen jól nézett ki, finom posztó fekete felső, posztókalap, muszkalakk öszma, keményített kékzél, beretvált s érdekesen halvány arc, finom társalgási mód, a legjobb benyomást tette a háziakra. Csakhamar bemutatá magát, mely elképzelhetőleg furesa hatást idézett elő. Rövid társalgás után a vendég elővett csinos bőrtársztyájából egy darab kolbászt és jó kétszeres buza kenyert. Mig a fagyos kolbász megsült s azt kényerével s a gazda szivesességéből nyert boroस्कával fogyasztgátá, vonatkozással a mult idők emlékére, előadta, hogy ezeltől 23 nappal szá-

badult meg az illavai fegyházból, azt is egy papusnak köszönheti; azonban a papus utján történt szabadulása további részleteinek fejtegetésébe nem ereszkedett. Elmondta hogy a fegyházból töltött hét évet, 6 hónapot és 3 napot. Kérdésközdött monostorpályii szeretőjéről; az olaszii papról, kit — ugymond — ő mentett meg egykor a haláltól, s ígérte, hogy az 5 forintot, melyet cimborája tőle méltatlanul elvett, egykor még megadja neki; Baranyi Géza volt csendbiztosról, ki vele egykor — a mint megjegyezte — egy bánt, ahogy nem kellett volna; mert a többek között az inget is letépte róla eljárása közben. — Önmagára nézve felhozta a többi között, hogy Nagy-Létán 1841-ik évi okt. hó 26-dikán született. A házi asszony kimeneteleit kelletlenül sürűbbnek találván, észrevethetőleg utalt arra, hogy ha talán esendőt vár és elfogatni akarna, őt élve el nem foghatná, mert nála három jó készületű forgópisztoly van, egy meg a tarisznyájában, s ezenfelül, bar a közbülső ajtó betéve vala, mint ki a helyi körülményekkel tökéletesen ismeretes, megjegyezte, hogy az ablakon keresztül, a szőlők felé menekülni tudna. Tudtul adá egyttal, hogy ha bármi előre nem látható oknál fogva végzetleges sors érné, reá kiinn várakozó cimborái őt meg fogják bosszolni.

Uti eleményeiből keveset, de annyit mégis beszélt, hogy Debreczenben Szahmáry lapszerkesztővel a Bika fogadóban együtt vacsorált. Utiránya felől kérdés tétetvén, habozóvá lön. Er-Mihályfalvára, Ottományba, vagy Buzi komájához Szalacsra menend. — Többi között kifejezést adott annak, hogy ha 28-ig el nem fogják, mentve van minden bajtól. — Beszédéből kivehető volt, hogy dühös antiszemita.

Rövid látogatásának éjjeli 12 órakor véget vetni akarván, mint okos számító gazda, kért utravalonak egy sütet kolbászt és egy pár szőlőfürtöt, melyet tiszta keszkenőbe göngyölve, a háziasszony által tarisznyájába tétetett. Egy pár forintot is kért, megjegyezvén, hogy volt 30 frtja, de szegény sorsu komáinál megfordulván, hárommal, 10 frtos bankjegyet hagyott. Volt a rózsában is egyik komájánál, kitől pálinkát hozott, melyet a kolbászvaszora előtt hajtogattak föl.

Elutazni e tanya zsidó haszonbérőjének fogatán akart. E szándékáról azonban Váry József lebeszélte.

Kivánsága folytán Váry József lekirte az országutit, hol idomos közönségek után az állítólagos Dobos Gábor egyet fűttengett. Erre Kiss Miklós szalmakazlai közöl válaszóltak. Ezután megvált az udvarias vendég, azon kivánságának adván kifejezést, hogy: „erről aztán egy szót sem! Itt Tarpay István volt!”

E beszélgetéseknek részben fűtanuja volt Nagy Gábor tanyakerülő, részben tudomással bir arról Balla István, a zsidó haszonbérő kocsisa. Egészben pedig hallható Váry József saját szájból, ki ezen értelembe értesítette 1883. decz. 31-kén az Er-Mihályfalváról nála megfordult esendőröket is.

Mondják, hogy az nap, az állítólagos Dobos Gábor, harmadmagával Asszonyvásárra alatt, Erdy Kálmán gőzmalomban is megfordult volna.

Eddig a rabló historia. Meg vagyunk győződve, hogy az áll-Dobos Gábor valami megszorult iparlovag volt, ki a népszerű (?) rab nymbusával igyekezett néhány garast elköpözölni.

Persze, hogy csak a krónika nagyította ezt a hadsereget. Barak Hageb is felfegyverezte hadát, előbb a jósláshoz értő asszonyoktól kikérdezte jövendő sorsát. Természetes dolog, hogy valamennyien nagy dicsőséget jósoltak. Barak Hageb annyira hitt ezeknek a jóslásoknak, hogy nem csak magament el személyesen a harcztérre, hanem asszonyait is magával vitte. Legyenek tanui a dicsőségének! A két ellenfél összeütközött.

A historia szörnyű dolgokat jegyzett fel erről az ütközetről. Germán historia szerint a koarezánok fedelme elestet, 30,000 vitéz maradt a csatatéren. Ellenben az őszszes germán veszteség nem több három katonánál. De viszont a koarezánok historikusai azt írta, hogy Sziidi Achmed szultán elegett, 40,000 ember maradt a csatatéren, a koarezánok egyetlenegy papusot sem vesztettek el.

Hát az igazság e két állítás közt valahol a középben van s a dolog úgy történt, hogy mikor Sziidi Achmed 300 testőre meghorhanta Barak Hageb meztelbas katonáit, ezek hátukra vették a pajzost s rohantak szerte-széjjel cserjésbe, kukoriczásba. Barak Hageb az ütközet után arra a gondolatra jött, hogy talán még sem szerzett ő most annyi dicsőséget, mint mennyit Roxáne és Ildika asszonyai jósoltak neki. De ezek azal vigasztalták, hogy még nem ment le a nap, nem jöttek fel a csillagok. Barak Hageb asszonyaival együtt sietve menekült országából.

Sziidi Achmed értesülve, hogy milyen kínesei vannak Barak Hagebnek, utána eredt testőrelv együtt.

Az üldözött asszonyosereg este egy bambuszerdőbe ért, itt Zibella, a perzsa bajadér a kitünő késődbáló azt mondta Barak Hagebnek, hogy csak menjen és végezze nyu-

Napi hírek.

— Gróf Vay Dániel ur városunk e méltóan népszerű és nagytudományú férfia a napokban egy olyan történelmi munkát fejezett be, mely kétségtelenül nagy elterjedésnek fog örvedeni, s felkelti a hasonnemű tudományokkal foglalkozó férfiak figyelmét, mert a nemes gróf műve: „Magyarország története” írójának széles olvasottságáról, nagy történelmi ösmereitéről tesz tanúságot, s főleg meglátszik a mű minden egyes fejezetén, hogy írja sem időt, sem fáradságot nem kimélt az adatok és kutforrások felkutatására. Jellemzi a munkát sok helyen az önálló felfogás, a mi szintén nem kis érdekeltséget kelthet fel s a hazafiás meleg hang, mely kitünösen az ifjuságra lelkesítőleg hat. A kitünő szerző szives beleegyezését adta nekünk, hogy munkájából a p u n k t á r c z á j á b a n szemelvényeket közöljünk. Ez érdekes közleményeket már holnap megkezdjük.

— Abonyiné asszony a győri színház primadonnája, ki a Temesvári idejében színházunknak is kedvelt népszimű és operette énekesnője, ma városunkban időzött. Színigazgatónk valóban ismételve lekötelené a közönséget, ha a kedves énekesnőt néhány estére megnyerné. Ugy halljuk, hogy Abonyinének a „Koldus diák” kitünő szerepei közé tartozik. Ha esetleg ezt eljátszhatná, bizonyonlani nagy közönséget vonzana a színházba.

— Adakozás. Toffler Ignác ur 5 forintot volt szives adományozni az izr. nőegylet javára, fogadja érte hálás köszönetemet. Popper Alajosné az izr. betegsegélyző nőegylet elnöke.

— Gyászjelentés. Huszka László magyar királyi postatiszt a legmelyebb fájdalomtól megtört szívvel tudatja feledhetetlen szeretettel kedves nejeinek WAGNER ROZÁNAK folyó évi január hó 7-én, reggeli 3 órakor, hosszas szenvedések és a halotti szentségnek átjatos felvétele után, életének 25 ik, boldog házasságának 4 ik évében történt gyászszos kimúlását. A megboldogult hült teteméi a Battyányi-utca 254-ik számú háznál január hó 8-kán délután 3 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartás szerint, a szent-annatouzal temetőbe örök nyugalomra tétetni. — Mely végtiszteségtételle a rokonok, barátok s általában az ösmerősök tisztelettel meghívattak. Debreczen, 1884. január 7. Áldott legyen emléke!

— Postai rendtelenség. A kis piresi közönség részéről panasz küldetett be hozánk, hogy ott a postai expedíció botrányos rendtelenséggel történik. Egy-egy levél három négy napig hever a postán, némely hirlap pedig egyáltalán nem juttatnak el a címzetthez. Felhívjuk az illető postagazgatóság figyelmét a botrányos rendtelenség megszüntetésére.

— Jelentés. A járványos betegségek állásáról. A járványos betegségek terjedése a két utolsó héten nyugot apadt.

Vörhenybe jelentett: Betegülési eset decz. 16-tól 22-ig 9, u. m. 3 fu és 6 nő, decz. 23-tól 29-ig 11, u. m. 3 fu és 8 nő.

Diphtheritisben: Megbetegült decz. 46-tól 23-ig 3, u. m. 2 fu 1 nő, decz. 23-tól 29-ig nem történt betegség.

godtan az esteli imádságot. Az alatt pedig az asszonyok a lovak sörényéből szakáltak és bajszot csináltak s nagyon gyorsan felfegyverkeztek. Mikor aztán Sziidi Achmed testőrelve megérkezett egy torzonborz férfiakból álló hadsereg fogadta, élén Zibellával aki egyenesen párviadalra szólította fel Sziidi Achmed szultánt. Mikor szembeálltak Zibella megfogatta a dárdáját s úgy vágta a szultán homlokába, hogy az menten halva rogyott össze. A hős testőrök erre futásnak eredtek s hirdették mindenfelé, hogy a koarezánok százezrei vannak nyomukban. Barak Hageb asszonyai így nyerték meg az ütközetet.

De háladatos is volt a nagy fejedelem. Azt mondta asszonyainak, hogy kérjenek tőle bármit, ő mindent teljesít. Ekkor előállott Zibella s azt kérte, hogy legyenek az asszonyok olyan szabadok mint a férfiak. Barak Hageb ezt a kivánságot teljesítette s az asszonyok szerte hirdették a városban, hogy Barak Hageb országában az asszonyok olyan szabadok mint a férfiak. Nosza volt aztán kinja Hagebnek. Mindenfelől ajánlottak neki feleséget. Maga a nagy szultán Mohameb választást engedett neki hat huga közül. De Barak Hageb azt felelte, hogy nem kell neki gyermekjárték, neki bölcsesség kell. Adja tehát neki az anyját. Mohamed oda adta neki feleségül az anyját s azért megvagon irva, nagy és bölcs fejedelem lett Barak Hagebból, a ki dynastiát is alapított. Így esett ez meg szóról szóra.

A közönség percekig tartó tapsal jutalmazta a humoros felolvasást.

Az elnök rövid zárszava után, melyben megköszönte a közönségnek a figyelmet, az ülés véget ért.

másik orvoshoz fordultam, ennek sikerült is egy darabig megszüntetni fájdalmimat, a melyek azonban mintegy 14 nap előtt újból jelentkeztek.

Önök a regenerálásról irt munkájában a betegségemről szóló fejtegetést elolvassván, tisztelettel kérem becses tanácsát.

Julius 14-én a következő tudósítást vetete dr. Liebaut:

„Bocsásson megkérem, hogy megfelelkeztem a szenvedő emberiség érdekében köz-zétenni azon kedvező eredményt, melyet egyenesen az ön becses tanácsolásának köszönhetek, annak pontos követésével szabadulván meg több évig tartó gyötrelmes bajomtól. Kötelességemnek tartom ezennel minden hasonló bajban szenvedő beteggel tudatni, hogy az ön „Regeneráló gyógymódja“ az én 21 éves, kinos betegségemben, aránylag oly esékély idő alatt, valódi csodát mivelt. Mindenkinék, a ki hozzám fordul, szerencsés meggyógyulásom részleteiről bővebb tudomás-szerzés végeti szívea készséggel szolgálatára állók. Wolner J. Antal Bécsben.“

NB. Dr. Liebautnak „A regeneráló gyógymód“ cz. munkája 30 kron kapható Lapel R. könyvkereskedésében Budapest váci-utcz 12 sz.

Pályázati hirdetés.

Hajdumegye törvényhatóságánál a Nagyméltóságú m. kir. Belügyminiszter ur 61080/1882 számú intézményével rendszerezitett közigazgatási gyakornoki állásoknak egyike tisedésbe jöven: felhivatnak mindazon jogvézett s államvizsgai bizonyítványokkal bíró egyének, kik ezen állást elnyerni óhajtanak, hogy ez iránti szabályszerűleg felszerelt kérvényeiket hozzám folyó január hó 31-ig nyujtsák be.

Pályázni kívánók tájékozásául megemlittetik, miszerint a gyakornokok ez év folyamán a szolgabírói hivatalokhoz levén beosztandók; a kinevezendett gyakornok esetleg egyidőre a nádudvari járás szolgabírói hivatalához is kirendeltetik.

Debreczen 1884. jan. 2.

gr. Degenfeld József
főispán.

Alólírott debreczeni ipar és kereskedelmi bank elad napi árfolyamon:

- 4¹/₂ % -os magyar földhitelintézeti zálogleveleket,
- 5⁰/₁₀ -os pesti hazai első takarékpénztár kötvényeket,
- 5⁰/₁₀ -os magyar jelzálog hitelbank zálogleveleket,
- 5¹/₂ % -os kisbirtokosok földhitelintézete zálogleveleit

és ezen értékpapirokat biztonságuk és azon előnyüknel fogva, hogy adó és egyéb levonásoknak alávetve nincsenek tőkebefektetésre különösen ajánlja.

Debreczeni ipar és kereskedelmi bank.

ROTT S.

férfi divat-üzlete DEBRECZENBEN,

főpiacz, a kis templommal szemben.

DUS VÁLASZTÉKA

ingek, gallérok és kézelőknek, kalapok, kész férfi ruhák, lábbelik és

vizmentes gummiköpenyeknek.

Nagyraktár nyakkendők, keztük, illatszerekről,

esernyők, bőröndök és sétatobtokból;

ugyszinte minden az üzlet körébe vágó czikkekből is.

UJ DIVATU BETÜKKEL GAZDAGON BERENDEZETT NYOMDA DEBRECZENBEN.

A „DEBRECZENI ELLENŐR”

legújabb és legdivatosabb betükkal
GAZDAGON FELSZERELT

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZENBEN, PIACZ, SIMONFFY-ház,

ajánlkozik mindennemű nyomdai munka gyors és díszes kiállítására.

Községi és gyámi rovtos ivek, hivatalos nyomtatványok,

MINDEN ALAKBAN.

ÜGYVÉDI ES KERESKEDELMI NYOMTATVANYOK,

FALRAGASZOK, KÖRLEVELEK, GYASZJELENTÉSEK, LEVÉLFEJEK ÉS LEVÉLBORITÉKOK,

báli meghívók, névjegyek, füzetek és könyvek

a legjutányosabb áron állittatnak ki.

VIDEKI MEGRENDELÉSEK PONTOSAN TELJESITTETNEK.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettnek.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettnek.